

**בית הספר למדעי הפסיכולוגיה**

**אוניברסיטת תל-אביב**

**לימודי שדה תשע"ט**

**2018-2019**

**מרכז אקדמי: פרופ' מישל סלאון  
מתאמת התוכנית: גב' איילת גלעדי**

**לפניות בדואר אלקטרוני [gilady.ayelet@gmail.com](mailto:gilady.ayelet@gmail.com)  
בדואר רגיל לכתובת: איילת גלעדי – מתאמת לימודי שדה  
בית הספר למדעי הפסיכולוגיה – אוניברסיטת תל אביב  
תל אביב 69978 (או לתיבת דואר 93 ליד המזכירות)**

מטרתה של תוכנית לימודי השדה היא לאפשר לתלמידים להכיר את המציאות החבויה מאחורי כותרות ותיאוריות פסיכולוגיות שונות, תוך כדי התנסות מעשית בקהילה ובמסגרות שונות של בריאות הנפש. כחלק מהתוכנית יתנסו הסטודנטים במשך השנה האקדמית ביצירת קשר של חונכות באופן פרטני או בהנחיה קבוצתית של ילדים, נוער או מבוגרים. הפעילות תלווה לאורך השנה בהדרכה קבוצתית שבועית שתתקיים ברוב המקרים במוסד שבו מתקיימת הפעילות. בחלק מהמוסדות תינתן לסטודנטים גם הדרכה אישית, בנוסף להדרכה הקבוצתית ואף העשרה בתחומים רלוונטיים.

#### חובות הקורס :

##### 1. מסגרת לימודי השדה כוללת :

I. פגישת הנחיה שבועית, בה **חובה** להשתתף. פגישת ההנחיה הראשונה תתקיים בשבוע השלישי של שנת הלימודים. יש ליצור קשר עם מנחה/ת הקבוצה כדי לוודא את מועד הפגישה הראשונה.

II. פגישת חונכות שבועית או פעילות אחרת, בת שעתיים עד ארבע שעות, אלא אם כן סוכם אחרת עם מנחה הקבוצה, ו/או צוין אחרת בידיעון. הפעילות תתחיל בשבוע השלישי של שנת הלימודים.

2. על הסטודנטים למלא שאלון משוב אנונימי על הפעילות, בסיום סמסטר א' וכן בסוף השנה.

3. לקראת סוף שנת הלימודים י/תתבקש כל סטודנט/ית לכתוב עבודה מסכמת הכוללת פרק תיאורטי, ופרק המתאר את העבודה שנעשתה במהלך השנה. בודק/ת העבודה הוא/היא המנחה הקבוצתית/ת.

#### ציון קורס (6 נ"ז) :

הציון ניתן על-ידי מנחה/ת הקבוצה, והוא מורכב מהמרכיבים הבאים :

1. ההשתתפות בהנחיה הקבוצתית – 40%.

2. הפעילות במהלך השנה – 40%.

3. העבודה המסכמת – 20%.

ערעור על הציון ייעשה אל מול מנחי הקבוצה בלבד.

#### **• מעבר לכך, הציון הוא ככל ציון קורס אחר!**

להלן, מידע מפורט לגבי כל אחת מקבוצות לימודי השדה. חשוב לקרוא היטב בטרם בחירת הקבוצות בהרשמה ולשים לב הן לשעות הפעילות הנדרשות והן לשעות ההדרכה המלווה את הפעילות.

שימו לב גם לשינויים, תוספות ועדכונים סופיים לקראת (לפני!) הרישום.

אני מאחלת לכולכם/ן שנה פורייה, מוצלחת, ומהנה.

פרופ' מישל סלואן

## הערות להרשמה ללימודי שדה

### א. שינויים אפשריים:

כפי שצוין למעלה ייתכנו שינויים - אנא, בדקו בחוברת המופיעה באתר ובעדכונים בלוח המודעות של בית הספר לפני הרישום, בכדי לוודא שהבחירות שלכם/רלבנטיות, ושמועדי ההדרכה או הפעילות לא השתנו. כמו כן מועדי ההנחיה והפעילות תקפים לשני הסמסטרים, אנא הקפידו לוודא שאין חפיפות במערכת הלימודים שלכם.

### ג. תהליך הרישום:

הרישום ללימודי השדה מתבצע כמו לכל קורס אחר בשיטת הבידינג. חשוב מאוד לשים לב לשעות ההדרכה ולשעות הפעילות הנדרשות לגבי כל קבוצה.

### ד. שיבוץ לקבוצות ההדרכה והפעילות :

אין עדיפות למי שכבר יצר/ה קשר כלשהו עם אחד ממקומות הפעילות של לימודי שדה או שאמור/ה להימצא שנה שנייה במקום כלשהו. אנו מתייחסים בצורה שווה לכולם/ן, ובכל מקום בו יהיה מספר הנרשמים גדול ממספר המקומות, ההכרעה תהייה בשיטת הבידינג. אנא הימנעו מ"פניות מקדימות" למקומות השונים. זה לא יהיה תקף מבחינתנו, וחבל על המאמץ.

### לא יתאפשרו שינויים לאחר מקצה הבידינג השלישי.

ו. **משך לימודי השדה** - לימודי השדה אורכים כ-8 חודשים, מתחילת השבוע השלישי של הסמסטר (ה-18.10.28) ועד סוף סמסטר ב'. הפעילות מתקיימת במקביל לשנת הלימודים וכוללת את חופשת הסמסטר.

שימו לב: בחלק מהמוסדות הפעילות נמשכת עד סוף חודש יוני ואף אמצע-סוף חודש יולי. פרטים אלו מופיעים בעמודים הבאים ביחס לכל מוסד ומוסד. הסטודנטים הנרשמים מחוייבים למסגרת הפעילות (שעות הדרכה ופעילות, אורך הפעילות וכו') המפורטת כאן בידיעון.

ז. **חיסונים**: בבית החולים, וכן במסגרות המרפאות אשר הינן חלק מבית-חולים, קיימת דרישה להתחסן טרם תחילת הפעילות. היות וההחלטה אם להתחסן או לא נתונה בידי כל אדם, ותלויה אך ורק ברצונו החופשי, אלה מבינכם שיודעים כי אינם מעוניינים להתחסן- הימנעו מלהירשם למסגרות אלה. שימו לב כי בכל מסגרת הדרישות לחיסונים מעט שונות, וכי יש מסגרות המממנות בעצמן את החיסונים לסטודנטים.

## קבוצה מס' 2

### מחלקת נוער בביה"ח הממשלתי לבריאות הנפש בנס ציונה, המרכז הרפואי

#### מנחה: גב' קרן פרי וגב' אדר הינדי

המרכז לבריאות הנפש באר יעקב- נס ציונה-מב"ן שב"ס הינו מרכז רפואי פסיכיאטרי המורכב משני בתי חולים ויחידות אמבולטוריות בקהילה, המעניקות טיפול פסיכיאטרי מקיף ומתקדם, לאוכלוסייה המונה 1.2 מיליון נפש, ילדים, נוער ומבוגרים. בתי החולים נותנים שירותים לאוכלוסייה במרכז הארץ, מאשדוד בדרום ועד לראשון לציון בצפון ומודיעין במזרח. מערך האשפוז נותן מענה לחולים פעילים, חולים כרוניים, ומטופלים המקבלים טיפול מרפאתי.

#### **מחלקת הנוער**

למחלקת הנוער של המרכז לבריאות הנפש בנס ציונה מגיעים מטופלים, המצויים במצוקה נפשית, אשר הטיפול בקהילה לא צלח עבורם. במחלקה מטופלים נערים ונערות בגילאי 12-18 שנים, אשר מגיעים לאשפוז מסיבות מגוונות: מצבי משבר עקב אירועי חיים, אפיזודות פסיכוטיות, דיכאון, אובדנות, פגיעה עצמית, הפרעות אכילה ועוד. במחלקה צוות רב מקצועי הכולל רופאים, אחיות, פסיכולוגים קליניים, מטפלים מגוונים (במוסיקה, תנועה, אומנות, בע"ח, דרמה וביבליותרפיה), עובדים סוציאליים, מרפאות בעיסוק, מורים ומורות, ומדריכים חברתיים. לכל מטופל נבנית תכנית טיפול אישית, הכוללת לימודים, ריפוי בעיסוק, טיפולים פרטניים וקבוצתיים ופעילות חברתית בשעות אחה"צ. כמו כן, בצד הטיפול בנערים, מתקיים טיפול משפחתי, על מנת לסייע למשפחה להתמודד עם מצוקת הנער ואשפוזו.

#### **פעילות הסטודנטים**

הסטודנטים במחלקה משמשים כמדריכים חברתיים. בהיותם אנשים צעירים, בני הנוער נענים ויוצרים קשר אתם, וכך ניתנת לסטודנטים הזדמנות להוות אוזן קשבת ותמיכה לנערים, בתקופת האשפוז שהיא מורכבת מאוד עבורם.

ההתנדבות במחלקה מתקיימת לאורך השנה האקדמית, מתפרשת על פני 4 שעות שבועיות, מתוכן שלוש שעות אחר הצהריים הכוללות פעילות חברתית. הפעילות אחה"צ מתבצעת ביום קבוע, בכל אחד מימות השבוע (א-ה, על פי בחירת הסטודנט/ית) בין השעות 16:00-19:00, וכוללת העברת פעילות בת שעה, שהוכנה מראש על ידי הסטודנט. שאר הזמן יוקדש לפעילות חברתית חופשית ולשיחות אישיות קצרות עם המטופלים.

יום ההתנדבות המדויק יקבע עם הסטודנט/ית בסמוך לפתיחת שנת הלימודים ויישאר קבוע לאורך השנה.

ההדרכה הקבוצתית היא בהנחיית קרן פרי פסיכולוגית קלינית. היא מתקיימת **בימי חמישי בשעה 12:00-13:00**. הנוכחות בהדרכה הקבוצתית הינה חובה. קרן מלווה את הסטודנטים לאורך השנה, נמצאת בקשר אישי עם כל אחד מן המתנדבים ומהווה כתובת לכל בעיה או קושי המתעוררים במהלך ההתנדבות.

כמו כן, הסטודנטים מוזמנים להשתתף בישיבות המחלקה ובאינטייקים וכן להשתתף במפגשים מקצועיים, המיועדים לכל צוות בית החולים.

הפעילות נמשכת עד סוף חודש יולי.

ההתנדבות במחלקת נוער פותחת לסטודנטים צוהר אל עולם בריאות הנפש, מזווית ייחודית. תקופת ההתבגרות הנה מורכבת ומאתגרת. התערבויות טיפוליות במהלך שנות ההתבגרות יכולות לחולל שינוי בחייו של מטופל ובחיי משפחתו ומהוות אתגר מקצועי חשוב ומעניין. הסטודנטים במחלקת נוער נחשפים לאפשרויות הטיפול והעבודה המערכתית הרב גונית. הם נדרשים למוטיבציה גבוהה, מסירות, אחריות, יוזמה וחריצות. עליהם להגיע עם פעילות מוכנה מידי שבוע ולגלות גמישות ויצירתיות בעבודה עם הנערים. ההתנסות מזמנת תהליך התפתחות אישי ומקצועי, משמעותי וייחודי, אשר יצייד את הסטודנטים בניסיון מעשי להמשך דרכם המקצועית. המלצות לתארים מתקדמים תינתנה על פי דרישת הסטודנט, בתום שנת התנדבות.

**כתובת :** בי"ח נס-ציונה, רחוב התרמ"ג 9, נס-ציונה.

**טלפון :** אדר הינדי 050-8868627 קרן פרי 054-6666906

### **קבוצות מס' 3-5**

#### **תחנה לטיפול בילד בנוער ובמשפחה, ת"א**

**מנחה: גב' אנה קוסנר**

בתחנה מטופלים ילדים, מתבגרים ומשפחות, הפונים לטיפול ביוזמתם, או בהפניית עובדי חינוך, רווחה, או בריאות. אנו עוסקים בהתמודדויות שונות המתעוררות על רצף החיים: התפתחות ילדים, הורות במשפחות חד-הוריות, קשיים תפקודיים במשפחה ובעיות אופייניות ופתולוגיות אצל ילדים ומתבגרים.

#### **פעילות הסטודנטים:**

תפקיד הסטודנטים בתחנה מוגדר כחונכות טיפולית. כל סטודנט/ית נפגש/ת עם ילד/ה בטווח גילאים הנע בין 5 ל- 12 שנים. מדובר בילדים הסובלים מחסכים סביבתיים ורגשיים, ובמקרים בודדים גם מבעיות התפתחותיות.

מהות העבודה הנה יצירת קשר, שבו החונך, כמבוגר יציב, פנוי לצרכיו הרגשיים של הילד, ומגיב מתוך ניסיון להבינם. הרבה מהילדים אותם יפגשו הסטודנטים, חיים בסביבה דלה ומצומצמת, כך שהמפגש עבורם הוא גם הזדמנות מיוחדת להכרות עם סביבה שונה, ועם חוויות מעשירות. הסטודנטים יחשפו למגוון רחב של דינאמיקות משפחתיות, ותינתן להם ההזדמנות לבנות קשר משמעותי, תוך הבנת התהליך ומרכיביו.

**מסגרת העבודה:** מחויבות הסטודנטים היא לקשר שימשך לאורך כל שנת הלימודים ועד חודש יולי, בתדירות של פעם בשבוע. כל מפגש יהיה בן שתיים, ביום ושעה קבועים, בשעות אחה"צ או הערב (התיאום יכול להיעשות בין הסטודנט/ית לבין הילד והמשפחה). בסיס המפגש הוא לרוב בבית הילד, עפ"י קביעה בין החונך לילד ולהורים. כמו כן, יתקיימו עוד שני מפגשים קבוצתיים בחודש יולי.

#### **שימו לב: רישום לקבוצות אלו מותנה התחייבות להמשך פעילות עד ה-30/6 וכן לעוד 2 מפגשי**

#### **הדרכה קבוצתיים במהלך חודש יולי.**

#### **מסגרת ההדרכה מחייבת:**

1. השתתפות בקבוצת הדרכה אחת לשבוע (שעה וחצי). \*
2. הדרכה אישית בתדירות של אחת לשלושה-ארבעה שבועות (שעה), עפ"י תיאום עם איש הצוות שידריך את החונך בתחנה.
3. מילוי דו"ח כתוב על כל פגישה.
4. בסוף השנה, תידרשו להגיש סיכום כתוב ומנותח לגבי עבודת החונכות.

\* ההשתתפות בקבוצות הנה גם בחופשות (בהתאם לדרישות האוניברסיטה). היעדרות של למעלה משלושה מפגשים תגרור הורדת ציון.

**כתובת:** ברח' הארבעה 16, ת"א (בקרבת הסינמטק).

**טלפון:** 03-5358165.

**תחבורה ציבורית:** 63, 26, 9 וכל קו אחר העוצר בדרך פ"ת ליד בית קלקא.

- הילדים המטופלים גרים בת"א, גבעתיים ורמת גן.
- לשאלות נוספות ניתן לפנות לגב' אנה קוסנר במייל: [Anna.kosner@gmail.com](mailto:Anna.kosner@gmail.com)

**מועד קבוצת ההנחיה:**

**קבוצה 3:** גב' לימור שכטמן וגב' דורית נצר – יום א' 8:30-10:00.

**קבוצה 4:** – מר יואב רודני קוד"ר עירית יוהס זק - יום ב' 10:30-12:00.

**קבוצה 5:** ד"ר אנה קוסנר ולירון פרידמן – יום ד' 13:00-14:30.

## קבוצה מס' 6

### גני תקשורת חולון- אשכול גני "שקד"

גני שקד בחולון הינם גנים המיועדים לילדים המאובחנים כלוקים ב- ASD (הפרעה על הרצף האוטיסטי). ההתנדבות המתוארת היא בגן ארבל ובגן עפרן. בכל גן נמצאים 8 ילדים בני 4-5, המקבלים בגן מסגרת חינוכית ובמקביל את כל סל הטיפולים המגיע להם ממשרד הבריאות (טיפול רגשי, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת, פיזיותרפיה, הדרכת הורים ו- FLOOR TIME). בכל גן יש צוות של כ- 14 איש (גננות, סייעות, מטפלים פארא רפואיים ומטפלים רגשיים).

בנוסף לצוות הקבוע של הגן, הסטודנטים שייקלטו יגיעו לגן אחת לשבוע באופן קבוע, ויימצאו בגן 4 שעות בכל פעם, ביום קבוע ובשעות קבועות אשר יבחרו על ידי הסטודנט בהתאם להעדפותיו. בימים א'-ה' הסטודנט יוכל לבחור 4 שעות בטווח שבין 8:30 ל-14:00, ובימי ו' פעילות הסטודנטים תהיה בשעות 8:30-12:30. המתנדבים יתלוו לפעילות הגן ויסייעו לגננת. בנוסף, לכל מתנדב יוצמד ילד, עמו הוא יעבוד באופן פרטני (כחצי שעה), לפי תוכנית הלימודים האישית של אותו ילד.

### מועד קבוצת ההדרכה: ימי שני אחת לשבועיים בשעות 17:30-19:00 באוניברסיטת תל-אביב

(מספר הכיתה יתפרסם בתחילת שנת הלימודים). ההדרכה תינתן על-ידי פסיכולוגית מהגן (ליאור דיין). קבוצת ההדרכה בנויה במתכונת של ניתוח מקרים, לימוד וכן עיבוד רגשי של חוויות המפגש עם הילדים ועם הצוות.

בנוסף, כל מתנדב יקבל הדרכה פרטנית אחת לשבועיים מהגננת, והדרכה פרטנית אחת לחודש מהמטפלת הרגשית של הילד עמו הוא עובד באופן פרטני. הדרכות אלו תינתנה בגן, במסגרת השעות בהן המתנדב נמצא בגן.

לשאלות ובירורים נוספים: ליאור דיין - dy\_lior@walla.co.il

## **קבוצה מס' 7:**

### **היחידה לפסיכיאטריה של הילד, בית החולים לילדים ע"ש לילי ואדמונד ספרא,**

#### **המרכז הרפואי שיבא, תל השומר.**

#### **מנחות: גב' רוני וינברגר וגב' מירית לוזון**

היחידה לפסיכיאטריה של הילד, משרתת אוכלוסייה של כחצי מיליון איש, ומתבצעים בה אבחונים וטיפולים לילדים בגילאי 5 עד 18 שנים עם מגוון רחב של קשיים והפרעות. ביחידה פועלות מספר מרפאות, בשתיים מהן יוכלו להשתלב הסטודנטים.

המרכז לגנטיקה התנהגותית - במרכז מטופלים למעלה מ-300 ילדים, מתבגרים ומבוגרים בעלי תסמונת גנטית חלי"פ (Velocardiofacial Syndrome) ובעלי תסמונת ויליאמס. כל אחת מתסמונות גנטיות אלו מאופיינת בפרופיל רפואי, התפתחותי, קוגניטיבי והתנהגותי אופייני. אחוז גבוה מבעלי תסמונות אלה סובלים מהפרעות פסיכיאטריות שונות (הפרעות חרדה, דיכאון, ADHD, סכיזופרניה ועוד) (ורבים מהם מתמודדים עם קשיים פסיכולוגיים בהם דימוי עצמי נמוך, קושי בהשתלבות חברתית, ביישנות ועוד).

המרפאה לפסיכולוגיה רפואית - המרפאה מטפלת בילדים ומתבגרים הסובלים מבעיות לחץ וחרדה המתבטאות בגוף, כולל סימפטומים גופניים שלא נמצאה להם סיבה גופנית הניתנת לטיפול (כגון כאב ראש וכאב בטן), קשיים רגשיים והתנהגותיים של ילדים הסובלים ממחלות כרוניות (כגון: אפילפסיה, מחלות מעי דלקתיות, אסתמה וכו'), הפרעות פסיכיאטריות הקשורות לגוף (כגון: תלישת שיער (טריכוטילומניה), וטיקים ובפוביות הקשורות לתהליכים רפואיים (פחד ממחטים, זריקות, חשש מבדיקות רפואיות).

#### **פעילות הסטודנטים:**

הסטודנטים מתפקדים במרפאה כחונכים טיפוליים. כל סטודנט/ית נפגש/ת עם מטופל/ת בטווח גילאים הנע בין 6-30 שנים. המטרה המרכזית של החונכות הטיפולית הינה יצירת קשר אישי, משמעותי ותומך, שבו החונך פנוי לצרכיו הרגשיים של המטופל ומגיב מתוך ניסיון להבינם. בנוסף, לגבי כל מטופל/ת מוגדרת מטרה טיפולית ממוקדת לתוכנית החונכות. המטרות הממוקדות נקבעות בהתאם לקשייו הספציפיים של המטופל, תוכנית ההתערבות הממוקדת נבנית בשיתוף עם המדריכה ועם המטופל ומשפחתו.

מסגרת העבודה: החונכות תימשך לאורך כל שנת הלימודים האקדמית. הסטודנטים מתחייבים לפגישה שבועית הנמשכת שעה וחצי (ביום ובשעה קבועים) הנערכת בביתו של המטופל. התיאום לגבי מועד הפגישה יערך בין הסטודנט לבין הילד ומשפחתו/ המבוגר. המטופלים במרפאה מתגוררים בכל הארץ, החונכויות נערכות לרב באזור המרכז (אזור רחובות עד נתניה) אם כי ניתן ואפשר לשבץ חונכים גם באזורים אחרים, עפ"י תיאום בין החונך והחניך.

מסגרת ההדרכה מחייבת:

1. השתתפות בקבוצת הדרכה אחת לשבועיים
2. כתיבת דוחות מובנים אחת לשבועיים

3. בסוף השנה תידרשו להגיש סיכום כתוב ומנותח לגבי עבודת החונכות.
4. ניתן יהיה להצטרף להערכות הקליניות ולהשתלב בפעילות המחקרית והאקדמית של היחידה.

**מועד ההדרכה: ימי ב' בשעה 8:30-10:30 (אחת לשבועיים) ביחידה לפסיכיאטריה של הילד, המרכז הרפואי שיבא.**

כתובת: היחידה לפסיכיאטריה של הילד (בנין התפתחות הילד, קומה 2), המרכז הרפואי שיבא.

טלפון מזכירות המרפאה: 03-5302663

תחבורה ציבורית: קווי דן 7,45,64,65,70,187 או קווי תחבורה של חברת קוים 1, 2, 3, 55, 71

**ליצירת קשר עם מירית לוזון ורוני וינברגר:** miritslu@gmail.com, ronnie.wein@gmail.com

\* סטודנטים היודעים כי הם מעוניינים לקחת חלק בפעילות ומקבלים אותה בבידינג מתבקשים ליצור קשר מיד בתום הבידינג הראשון עם חן מיטירני בטלפון 03-5302663 על מנת להתחיל את תהליך הקליטה, הכולל חיסונים.

**לתשומת לבכם, חובת החיסונים היא דרישה של בית החולים ותחול על הסטודנטים הנרשמים במידה וקיים תיעוד על חיסון בעבר בפנקס חיסונים, ניתן להתייעץ במהלך הקליטה דרך מזכירות המרפאה כדי לוודא שהחיסון עונה לדרישות. חיסונים שהינם חובה-**

MMR- פעמיים מכל גיל, או נוגדנים במיוחד לחצבת.  
 חיסון משולב TdAP- טטנוס משולב דיפטריה ושעלת- חיסון מעל גיל 18.  
 אבעבועות רוח- שני חיסונים מכל גיל / נוגדנים/ הצהרה על מחלה בעבר.  
 פוליו- הצהרה על חיסון בעבר.  
 מצ"ב רשימת חיסונים ועלויות. ההנחות ניתנות על פי החברות בקופ"ח :

|                               | מכבי שלי | מכבי מגן זהב | כללית מושלם | כללית פלטינום |
|-------------------------------|----------|--------------|-------------|---------------|
| ייעוץ רפואי                   | 0        | 36           | 33          | 0             |
| פוליו                         | 20       | 9            | 11          | 11            |
| טטנוס משולב<br>+דיפטריה ושעלת | 20       | 91           | 20          | 20            |
| MMR<br>חצבת חזרת אדמת         | 20       | 70           | 11          | 11            |

קופ"ח חולים לאומית ומאוחדת אין הסכם ועל כן התעריף בתשלום מלא :

פוליו – 55 ₪ ; טטנוס משולב – 91 ₪ ; MMR – 70 ₪

## **קבוצה מס' 8:**

### **רמת חן - גני תקשורת בתל אביב לילדים בספקטרום האוטיסטי**

#### **מנחה: יהונתן זיני**

#### **המסגרת הטיפולית:**

יחידת רמת חן ת"א מורכבת מעשרה גנים של ילדים המאובחנים על הספקטרום האוטיסטי, בגילאי 3 עד 6, שמונה ילדים בכל גן. היחידה מובילה הבנה מעמיקה באוטיזם מתוך השענות על גישה פסיכודינמית תוך שילוב של גישות וכלים עכשוויים, באופן הבא לידי ביטוי הן ברמת הטיפול בילד ובמשפחתו והן בשיח הרב מקצועי של צוות המטפלים בגן. צוות כל גן מורכב מפסיכולוגים/עו"סים קליניים, מטפלים בהבעה ויצירה, מטפלים פרא-רפואיים, וצוות חינוכי המתמחים כולם באוטיזם בגיל הרך.

#### **מהות העבודה המעשית:**

הסטודנטים מוזמנים להשתלב בעבודה הקבוצתית והפרטנית של הצוות החינוכי בגן בהדרכת הצוות הטיפולי. זוהי הזדמנות לחוות מקרוב את העבודה הטיפולית הייחודית שנעשית עם ילדים עם לקות תקשורתית. העבודה עם הילדים שלנו דורשת השקעה, אורך רוח, למידה והמון אנושיות, ובתמורה תוכלו להיות שותפים לקשרים והתפתחויות מרגשים ונוגעים ללב. העבודה המעשית בגן מאפשרת התפתחות מקצועית משמעותית שתלווה כל סטודנט לתוך חייו המקצועיים בעתיד.

מבנה ההכשרה המעשית מאפשר הן הכרות קרובה עם אחד הילדים, תוך התנסות בבנייה הדרגתית של קשר עמו, והן חשיפה ולקחת חלק פעיל בעבודת הצוות החינוכי, הדורשת התמודדות עם מגוון המצבים היומיומיים המורכבים שילדים בספקטרום חווים. במסגרת העבודה גם תוזמנו להכיר ולקחת חלק בשיח של הצוות הרב מקצועי המטפל בילד.

#### **מסגרת העבודה:**

- הסטודנטים יגיעו לגן ביום קבוע פעם בשבוע, ל-4 שעות בכל פעם, במועד שיתואם עם כל סטודנט. המועד הקבוע יכול להתקיים בכל שעות הפעילות של הגנים (ימי א-ה משעה 7:45 עד 16:45, וימי שישי משעה 7:45 עד 12:30).
- גני רמת חן פזורים ברחבי תל אביב (בשכונות רמת הטייסים, יד אליהו, אזורי חן, נווה עופר, שוק הכרמל) וניתן לבקש שיבוץ לגן ספציפי מתוך עשרת הגנים של רמת חן, כדי לאפשר הגעה נוחה.
- השהות בגן תכלול הצטרפות לכל פעילות מובנית או פתוחה שקורית במרחב הגן, על פי הנחיות הגננת מנהלת הגן, וכן חונכות אישית קבועה עם אחד הילדים. במידה שתתקיים קבוצה טיפולית של הילדים ביום הקבוע של הסטודנט, הוא יכול להצטרף באופן קבוע להעברה של הקבוצה, בתיאום עם המטפל האחראי.
- העבודה של הסטודנטים נמשכת מתחילת שנת הלימודים האקדמית **ועד סוף יולי, עם אפשרות להמשיך עד ה-15 באוגוסט לסטודנטים שמעוניינים בכך**. כיוון שהגנים עובדים ברצף כל השנה, וכיוון שמסגרת רציפה וקבועה חשובה בעבודה הטיפולית עם ילדים

בספקטרום, הסטודנטים מתבקשים להמשיך ולהגיע לגן גם בחופשת הסמסטר, כמובן עם התחשבות במבחנים ועומסים ספציפיים.

#### **מסגרת ההדרכה:**

- הדרכה קבוצתית אחת לשבוע על ידי יהונתן זיני, בימי שלישי בשעה 12:00-13:00 ברחוב אשרמן 18א תל אביב
- בנוסף יינתן ליווי אישי על ידי הפסיכולוגית/עו"סית הקלינית של הגן, והדרכה אישית על ידי מנהלת הגן, בתדירות של אחת לחודש או חודשיים, בתוך ימי העבודה של הסטודנט בגן.

לשאלות ניתן לפנות ליהונתן זיני בטלפון 0525554128 או במייל [yon.zini@gmail.com](mailto:yon.zini@gmail.com)

## **קבוצות מס' 9:**

### **היחידה לילד, לנוער ולמשפחה במרכז הקהילתי לבריאות הנפש יפו**

#### **מנחה: גב' דינה מסתאי - פסיכולוגית קלינית – מדריכה**

#### **תיאור מסגרת לימודי השדה**

מרכז הקהילתי לבריאות הנפש יפו משרת את תושבי דרום ת"א, יפו והאיזור, בני דתות שונות, יהודים וערבים, פליטים ומהגרי עבודה. במרכז פועלת יחידה לילדים ונוער (גילאי 2-18), מרפאת מבוגרים, שיקום, אשפוז יום, מחלקה פסיכו-גרירטרית וכן מרפאה לתחלואה כפולה. כמו-כן קיימת מרפאה ייחודית המטפלת בפליטים ומבקשי מקלט, מרפאת "גשר". לימודי השדה יתקיימו במסגרת היחידה לילד, לנוער ולמשפחה. יחידה זו כוללת צוות רב מקצועי גדול (פסיכולוגים קליניים, עו"ס קליניים, מטפלים בהבעה ויצירה, פסיכיאטר), כ-40 אנשי צוות, ומדי שנה היחידה קולטת כ-20 סטודנטים מהמקצועות השונים להכשרות מקצועיות ולפרקטיקום קליני. כאמור, הצוות הטיפולי ביחידה הינו רב מקצועי ורב תרבותי והעבודה הטיפוליות מתבססת בעיקרה על שילוב גישות דינמיות עם אוריינטציה חברתית וקהילתית. במסגרת היחידה מוצעות למטופלים התערבויות טיפוליות שונות ומגוונות (טיפול פרטני ארוך טווח באוריינטציה דינמית, טיפול דיאדי, טיפול קבוצתי, הדרכת הורים, טיפולי CBT וכן טיפול ייחודי ע"י מטפלים דוברי ש"ס למטופלים לק"ש וחירשים) בהתאם לצרכי המטופלים. הגישה הקהילתית של יחידת הילדים והנוער מתבססת על מתן טיפול רגיש תרבות למגזרים השונים וכן על יציאה לקהילה דרך שלוחות קהילתיות בשכונות עצמן ודרך פרויקטים קהילתיים כמו "פרויקט טל טף" הכולל עבודה של איתור ומניעה בגיל הרך במסגרת מעונות היום באיזור וכן פרויקט "טיפול-בית", במסגרתו מתקיימות הפגישות הטיפוליות בביתו של המטופל. הסטודנטים שיגיעו ליחידה במסגרת לימודי שדה ישולבו בפרויקט טיפולי הבית הפועל ביחידה וכן תינתן אפשרות להשתלב בפרויקט טל-טף למי שמעוניין בעבודה עם הגיל הרך.

#### **היקף ומסגרת העבודה הטיפולית**

כול סטודנט יטפל במטופל אחד במסגרת פרויקט טיפולי –בית, כאשר הפגישות הטיפוליות יתקיימו בבית המטופל, בשעות אחר הצהריים (בתיאום עם הוריו של המטופל), בתדירות של אחת לשבוע. משך המפגש הטיפולי הוא כשעה. סטודנטים המעוניינים בעבודה עם הגיל הרך במסגרת "פרויקט טל טף" יוכלו לטפל בפעוט במסגרת מעון היום. הפגישה הטיפולית תתקיים במעון היום, בשעות הבוקר בתיאום עם פסיכולוגית המעון. העבודה הטיפולית תתחיל עם פתיחת שנת הלימודים ותגמר ב-15 ליולי 2017 (ללא חופשות סמסטר).

#### **הדרכה**

ההדרכה תינתן על ידי פסיכולוגית קלינית מדריכה במסגרת של קבוצת הדרכה (עד ארבעה סטודנטים), בתדירות של אחת לשבועיים, במשך 3 שעות אקדמאיות. ההדרכות יתקיימו בימי ראשון בבוקר, מ: 09:30-12:00, במרכז הקהילתי ביפו (רח' הרבי מבכר 5, ת"א-יפו). לסטודנטים שישובו בעבודה עם הגיל הרך, ההדרכה תינתן ע"י פסיכולוגית המעון ובתיאום איתה, במסגרת המעון.

#### איש קשר

גב' דינה מסתאי – פסיכולוגית קלינית בכירה, סגנית מנהל היחידה.  
טל': 052-4552478 . מייל : mastai@biu.013.net.il

#### המלצה

יש אפשרות לקבלת המלצה בתום העבודה הטיפולית בפרויקט טיפולי הבית (לאחר מסירת סיכום טיפול כתוב וערוך) . המלצות במהלך שנת העבודה בפרויקט לקראת לימודי תואר שני יינתנו עפ"י שיקול דעתו של המדריך.

#### הערות

בשל האוכלוסייה דוברת ערבית המגיעה ליחידה , סטודנטים דוברי ערבית יתקבלו בברכה.

**כתובת:** רח' הרבי מבכרך 5, יפו.

**טלפון:** 03-5151111 - מזכירות.

052-4552478 – דינה מסתאי.

#### **מועד קבוצת ההנחיה:**

**יום א' – 9:30-12:00** – מנחה: גב' דינה מסתאי (פסיכולוגית קלינית-מדריכה)

ניתן ליצור קשר עם גב' דינה מסתאי בטל' הנ"ל.

**שימו לב: רישום לקבוצה זו מותנה בהתחייבות להמשך הפעילות עד ה-15/7.**

## **קבוצות מס' 10-11:**

### **בי"ח איכילוב, השרות הפסיכיאטרי, מרפאת מבוגרים**

#### **מנחה ומרכזת: גב' טלי שחר**

במסגרת לימודי השדה בשרות הפסיכיאטרי של ביה"ח איכילוב, מרפאת המבוגרים, יפעלו הסטודנטים במועדון לאוכלוסיה פוסט-פסיכוטית.

#### **מועדון דקל ב'**

מועדון דקל ב' היא מסגרת טרום שיקומית/מסגרת מלווה אשר הוקמה עבור נפגעי נפש לאחר אשפוז או במצב של החמרה נפשית. הדגש במועדון דקל ב' הוא על הכנה לחזרה לתפקוד אישי, תעסוקתי וחברתי. הפעילות היא ברובה קבוצתית.

הסטודנטים יתחייבו ל- 5 שעות פעילות- פעם בשבוע בימים א' או ה', בין השעות 11:00-15:30 ולחצי שעה נוספת לליבון העבודה עם מרכז/ת המועדון.

בנוסף ישתתפו הסטודנטים בקבוצת ההדרכה השבועית (שעה וחצי) בהנחיית פסיכולוגית קלינית.

**קבוצה 10:** יום א' 11:00-15:30

**קבוצה 11:** יום ה' 11:00-15:30

**קבוצת הדרכה:** ימי ב' בשעות 12:30-14:00

לכל הסטודנטים תינתן אפשרות בחירה להצטרף לסמינר אינטייק של הצוות הטיפולי במקום (לא חובה). הסמינר ייערך בימי ראשון בשעות 9:00-11:00. כאמור, מדובר בהזדמנות המוצעת לבחירת הסטודנטים, אך בחירה זו צריכה להיות עקבית לכל השנה. כלומר, ניתן להיות חלק מהפורום באופן קבוע לאורך כל השנה, או לא.

**טלפון:** לגבי שתי הקבוצות ניתן לפנות לטלי שחר – 0507204824

**תחבורה ציבורית:** 18, 9, 32 והאוטובוסים הנוסעים לאורך כביש חיפה ודרך פתח-תקוה.

**שימו לב:** על הסטודנט/ית לדעת כי הוא/היא מתחייב/ת בתחילת השנה לשנת פעילות שתימשך **עד אמצע יולי**.

כמו כן, תחילת פעילות מותנית בהתחסנות הסטודנט. החיסונים יערכו בבית החולים.

**עם ההרשמה בבידינג, יש לפנות מיידית לטלי שחר (0507204824) עם פנקס החיסונים על מנת**

**להתחיל בתהליך הקליטה.**

## **קבוצה מס' 12:**

### **ביה"ח איכילוב, המרפאה הפסיכיאטרית לילד ולמתבגר**

#### **מנחה: גב' הילה מולד**

במרפאה מטופלים ילדים ובני נוער מגיל 4 ועד גיל 18, המתמודדים עם מגוון הפרעות: חרדה, דיכאון, מחשבות אובדניות, הפרעת קשב וריכוז, קשיים חברתיים, הפרעות התנהגות, התמודדות עם מצבי חיים מורכבים, ועוד. במרפאה עובדים כ-20 אנשי צוות, ובהם פסיכיאטרים, פסיכולוגים קליניים, עובדים סוציאליים ומטפלים באומנויות (תנועה, מוסיקה, אומנות פלסטית). לכל ילד המטופל במרפאה נבנית תכנית טיפול בהתאם לצרכיו, הכוללת טיפול פסיכולוגי, הדרכת הורים, טיפול תרופתי במידת הצורך וקשר עם גורמים חינוכיים וטיפוליים בקהילה. במסגרת תכנית הטיפול, חלק מהילדים מקבלים ליווי של חונך אשר נפגש איתם בשעות אחר הצהריים, וזאת על מנת להרחיב את המעטפת הטיפולית של הילד.

#### **פעילות הסטודנטים:**

עבודת השדה אותה יבצעו הסטודנטים הינה חונכות טיפולית, הנעשית בבית הילד או בסביבה הקרובה לביתו. מטרת החונכות הינה יצירת קשר עם הילד/ה, העשרת עולם הגירויים שלו/ה, וליווי/ה. החונכים יהיו בקשר רציף עם המטפל האישי של הילד במרפאה, ויחד איתו יגדירו מטרות בהתאם לצרכי הילד איתו יעבדו. מחויבות הסטודנטים היא לקשר שימשך לאורך כל שנת הלימודים ועד לסוף חודש יוני, בתדירות של פעם בשבוע. כל מפגש יהיה בן שעתיים, ביום ובשעה קבועים, בשעות אחר הצהריים (התיאום ייעשה בין הסטודנט/ית לבין המשפחה).

#### **מסגרת ההדרכה:**

הסטודנטים ישתתפו במפגש שבועי של ההדרכה קבוצתית, שתינתן על ידי פסיכולוגית קלינית מצוות המרפאה. קבוצת ההדרכה בנויה במתכונת של ניתוח מקרים, תוך התבוננות ולמידה על הקשיים עמם מתמודדים הילדים, וכן עיבוד רגשי של חוויית המפגש עם הילדים והוריהם. בנוסף, תינתן לסטודנטים ההדרכה פרטנית אחת לחודש, או על פי הצורך, על ידי המטפלת/הישירה של החניך/ה.

#### **מועד קבוצת ההדרכה:** ימי ב', 10:15-11:45

**כתובת:** בניין הדר דפנה, רחוב דפנה 10, תל אביב.

**טלפון:** 03-6973733, פקס: 03-6973474

**תחבורה ציבורית:** 279, 171, 89, 25, 24, 7 וכן כל האוטובוסים הנוסעים לאורך דרך נמיר ודרך מנחם בגין.

**לתשומת ליבכם, מספר המשתתפים המינימאלי לצורך פתיחת קבוצה זו הוא חמישה**

**תחילת הפעילות מותנית בהתחסנות הסטודנט וקליטתו בבית החולים. החיסונים יערכו בבית החולים. לשאלות נוספות ניתן ליצור קשר עם הילה מולד, מנחת קבוצת ההדרכה, במייל:**

[hilam@tlvmc.gov.il](mailto:hilam@tlvmc.gov.il)

**שימו לב: תהליך הקליטה בבית החולים הוא ארוך, ויש להשלימו בהקדם על מנת להתחיל את**

**הפעילות. על כן, מיד עם ההרשמה, יש ליצור קשר עם הילה מולד במייל המצוין מעלה על מנת**

**להתחיל בתהליך הקליטה.**